

เรื่อง การเป็นพะยานในนิติกรรมและคำขอต่าง ๆ

ด้วยปรากฏว่า การลงนามของเจ้าหน้าที่ในสถานะเป็นพะยานเกี่ยวแก
กิจการต่าง ๆ ที่ราษฎรใดมากระทำต่อนักงานเจ้าหน้าที่ บางสำนักงานได้ให้เจ้า
หน้าที่เป็นพะยานในทุกกรณีทั้งที่เป็นนิติกรรมและเป็นคำขอ บางสำนักงานเจ้าหน้าที่
เป็นพะยานแต่เฉพาะกรณีที่เป็นนิติกรรม กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การเป็น
พะยานในนิติกรรมหรือในคำขอต่าง ๆ เป็นเพียงหลักฐานแสดงว่า บุคคลนั้น ๆ ได้
มาทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อนักงานเจ้าหน้าที่ มิใช่เป็นการรับรองตัวบุคคล
นั้น จึงเป็นการสมควรจำกัดเฉพาะกิจการที่จำเป็นต้องให้มีพะยานหลักฐานเพื่อใช้อ้างอิง
ในภายหลังเท่านั้น เช่น นิติกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนคำขอต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ยื่นขอ
โดยประโยชน์ไปฝ่ายเดียว เมื่อใดปฏิบัติตามคำขอแล้วก็เป็นอันเสร็จไป แม้คำขอบาง
ประเภท เช่น ขอมรดก ขอใบแทนโฉนดที่ดิน ก็ได้มีระเบียบในการสอบสวนพะยานหลัก
ฐานเพื่อทราบข้อเท็จจริงอยู่แล้ว

ฉะนั้น เพื่อให้เป็นระเบียบเดียวกัน จึงวางระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้ -

๑. สำหรับนิติกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะสัญญาหรือในลักษณะ
เป็นบันทึกข้อตกลง ให้มีพะยานทุกกรณี

๒. ในคำขอต่าง ๆ ทุกประเภท ผู้ขอจะเซ็นชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือก็ตาม
ไม่ควรให้มีการลงนามเป็นพะยาน เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ขอต้องการให้มีพะยานเป็นหลักฐาน
ในกรณีที่ผู้ขอพิมพ์ลายนิ้วมือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงลายมือชื่อกำกับลาย
พิมพ์นิ้วมือไว้ด้วย

๓. เมื่อต้องการจะให้พะยานลงนามในนิติกรรมหรือคำขอรายใด ให้สอบ
ถามหน้านิติกรรมหรือคำขอว่ามีพะยานมาครบแล้วหรือยัง ถ้ามีครบแล้วก็ให้พะยานลงลายมือ
ชื่อเป็นพะยานต่อไป ถ้าเขาไม่มีพะยานหรือมีแต่ไม่ครบก็ให้หัวหน้าการจ้ดเจ้าหน้าที่
ในสำนักงานเป็นพะยานได้ การเป็นพะยานในนิติกรรมหรือในคำขอ ไม่ควรให้มีเกิน ๒ คน
คำพะยานใดแก่พะยานตามกฎหมาย

๔. โหยกเลิกคำสั่งกรมที่ดินและโลหกิจที่ ๗/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน

๒๕๓๖

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติตั้งแต่วันทราบคำสั่งนี้เป็นต้นไป.

กรมที่ดิน

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๐

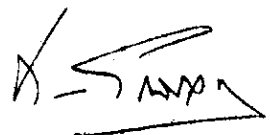
(ลงชื่อ) ด.สุนทรสารทูล

อธิบดีกรมที่ดิน

ที่ ๕๔๓ / ๒๕๐๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

กรมที่ดินขอสำเนาคำสั่งข้างบนนี้มาเพื่อขอได้ส่งเจ้าหน้าที่ที่ดินทราบ และถือเป็นทาง
ปฏิบัติต่อไป.

๒๕ มี.ค. ๒๕๐๐

(นายสงวน ยารสเอก)

เลขาธิการ ลงชื่อแทน อธิบดีกรมที่ดิน.